

Comisia juridică, numiri și imunități

RAPORT **la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative** **(nr. 345 din 11.11.2021)** **Lectura II**

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, inițiativă legislativă a Guvernului, prezentat Parlamentului spre examinare în mod prioritar și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost are drept scop instituirea unui mecanism de cooperare cu Curtea Penală Internațională și prevede modificarea Codului de procedură penală și a Legii nr.371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 6 decembrie 2021.

Pentru lectura a doua au fost examinate avizele Comisiilor permanente ale Parlamentului, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, raportul de expertiză anticorupție, care se conțin în sinteză, parte integrantă a prezentului raport. Amendamente pe marginea proiectului nu au parvenit.

Proiectul redactat se anexează la prezentul Raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune proiectul de lege nr. 345 din 11.11.2021 spre examinare și adoptare în lectură a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Olesia STAMATE
Președintele Comisiei

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 532:

alineatul unic devine alineatul (1), iar sintagma „Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova” se substituie cu sintagma „Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene”;

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Cererile privind asistența juridică internațională formulate în temeiul Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212/2010, și documentele aferente se transmit prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, pe cale diplomatică.”

2. La articolul 533, alineatul (1) se completează cu punctul 8²) cu următorul cuprins:

„8²) realizarea acțiunilor solicitate de Curtea Penală Internațională în temeiul Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212/2010;”.

3. Codul se completează cu articolul 549³ cu următorul cuprins:

„Articolul 549³. Predarea persoanei către Curtea Penală Internațională

(1) Cererile Curții Penale Internaționale privind predarea persoanei se examinează de Curtea de Apel Chișinău potrivit procedurii stabilite pentru extrădare. Încheierea instanței de apel este executorie de la data pronunțării, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 10 zile, care se judecă conform prevederilor paragrafului 2 din titlul II capitolul IV secțiunea a 2-a din Partea specială.

(2) Pot fi predați Curții Penale Internaționale inclusiv cetățeni ai Republicii Moldova și persoane cărora le-a fost acordat statutul de refugiat sau dreptul de azil.

(3) Persoana, subiect al cererii Curții Penale Internaționale, este predată Curții dacă din cererea acesteia și din documentele aferente rezultă că examinarea infracțiunii ține de competența Curții Penale Internaționale.

(4) Transportul persoanei, subiect al cererii Curții Penale Internaționale, se efectuează conform regulilor de extrădare a persoanelor de pe teritoriul Republicii Moldova.”

4. Articolul 558 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Hotărârile Curții Penale Internaționale se execută pe teritoriul Republicii Moldova fără recunoașterea de către instanța judecătorească națională.”

Art. II. – Legea nr. 371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 14–17, art. 42), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Suplimentar formelor indicate la alin. (3), în cooperarea cu Curtea Penală Internațională prevederile prezentei legi se aplică și următoarelor forme de cooperare juridică internațională în materie penală:

- a) predarea persoanei, subiect al cererii Curții Penale Internaționale;
- b) executarea hotărârilor Curții Penale Internaționale;
- c) identificarea persoanei, localizarea acesteia și localizarea bunurilor;
- d) identificarea, localizarea și punerea sub sechestru a produselor infracțiunilor, a bunurilor, a activelor și a instrumentelor care sunt legate de infracțiuni, în scopul confiscării eventuale a acestora, fără a prejudicia drepturile terților de bună-credință;
- e) examinarea localităților, inclusiv exhumarea și examinarea cadavrelor îngropate în gropi comune;
- f) efectuarea perchezițiilor și punerea sub sechestru;
- g) protecția victimelor, martorilor și păstrarea probelor;

h) alte forme de asistență care nu sunt interzise de legislația Republicii Moldova, menite să faciliteze investigarea și urmărirea penală referitoare la infracțiunile a căror examinare ține de competența Curții Penale Internaționale.”

2. La articolul 4, alineatul (2) se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:

„f¹) infracțiunile prevăzute de art. 5–8 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212/2010, și de art. 135–144 din Codul penal al Republicii Moldova;”.

3. Articolul 7 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Cererile de asistență juridică formulate de autoritățile indicate la alin. (1) în temeiul Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212/2010, și documentele aferente se transmit prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, pe cale diplomatică. Cererile și documentele respective se întocmesc în limba română și sunt însoțite de traducerea în limba engleză, care se asigură de instituția emitentă a documentelor.”

4. Legea se completează cu capitolul VI¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul VI¹

COOPERAREA DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI CURTEA PENALĂ INTERNAȚIONALĂ

Articolul 116¹. Dreptul aplicabil

(1) Republica Moldova cooperează cu Curtea Penală Internațională în procesul investigării și al urmăririi penale referitoare la infracțiunile a căror examinare ține de competența Curții.

(2) Cooperarea dintre Republica Moldova și Curtea Penală Internațională este reglementată de prevederile Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212/2010, ale Regulamentului de proceduri și de probe al Curții Penale Internaționale, ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova, precum și de cele ale prezentei legi.

Articolul 116². Autoritățile centrale competente de examinarea cererilor de asistență juridică ale Curții Penale Internaționale

(1) Autoritățile centrale competente de examinarea cererilor de asistență juridică ale Curții Penale Internaționale sunt:

- a) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene – la etapa transmiterii cererilor de asistență juridică și a altei corespondențe cu Curtea Penală Internațională;
- b) Procuratura Generală – la etapa prejudiciară;
- c) Ministerul Justiției – la etapa judiciară și cea de executare a pedepselor stabilite de Curtea Penală Internațională.

(2) La executarea cererilor Curții Penale Internaționale, autoritățile menționate la alin. (1) pot solicita asistența Ministerului Afacerilor Interne și a altor autorități naționale.

Articolul 116³. Consultarea Curții Penale Internaționale

Autoritățile centrale competente consultă Curtea Penală Internațională în conformitate cu art. 97 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212/2010, în special dacă:

- 1) informațiile nu sunt suficiente pentru a da curs cererii;
- 2) în cazul unei cereri de predare, persoana, subiect al cererii Curții Penale Internaționale, nu este găsită sau investigațiile au permis să se stabilească că persoana care se află în Republica Moldova nu este vizată în mandatul Curții Penale Internaționale;
- 3) pentru a da curs cererii în forma solicitată de Curtea Penală Internațională, Republica Moldova este constrânsă să încalce o obligație convențională pe care o are față de alt stat;
- 4) executarea cererii în forma solicitată de Curtea Penală Internațională:
 - a) contravine unui principiu fundamental al dreptului de aplicare generală, potrivit art. 93 pct. 3 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale;
 - b) aduce pericol securității naționale, potrivit art. 72 și art. 93 pct. 4 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale;
 - c) afectează desfășurarea unei proceduri de urmărire penală aflate în desfășurare într-un alt caz, potrivit art. 94 pct. 1 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale;
 - d) încalcă imunitatea statelor sau imunitatea diplomatică, potrivit art. 27 și art. 98 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale.

Articolul 116⁴. Determinarea jurisdicției

(1) În cazul în care Curtea Penală Internațională și-a pronunțat competența sa în privința unei proceduri, Procuratura Generală sau, după caz, Ministerul Justiției poate contesta competența Curții Penale Internaționale conform art. 19 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212/2010, iar dacă în urma examinării contestației se stabilește că procedura respectivă ține de

jurisdicția Republicii Moldova, aceasta se desfășoară conform legislației Republicii Moldova.

(2) În situația în care competența Curții Penale Internaționale nu este contestată, precum și în situația în care Curtea, în urma propriilor investigații ale cazului, stabilește competența sa, toate actele de procedură din Republica Moldova se transmit Curții Penale Internaționale.

Articolul 116⁵. Cheltuielile de executare a cererilor de asistență juridică ale Curții Penale Internaționale

(1) Curtea Penală Internațională suportă cheltuielile legate de:

- a) deplasarea și protecția martorilor și a experților; transferul provizoriu al deținuților, în temeiul art. 93 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212/2010;
- b) traducere, interpretare și transcriere;
- c) deplasarea și șederea judecătorilor, a procurorilor, a grefierilor și a personalului organelor Curții Penale Internaționale;
- d) efectuarea expertizelor ordonate de Curtea Penală Internațională;
- e) transportul persoanelor predate Curții Penale Internaționale;
- f) toate cheltuielile extraordinare pe care le poate implica executarea unei cereri.

(2) Cheltuielile de acordare a asistenței juridice garantate de stat ce rezultă din executarea cererii Curții Penale Internaționale sunt suportate de către Republica Moldova.

Articolul 116⁶. Predarea persoanei către Curtea Penală Internațională

(1) Cererile Curții Penale Internaționale privind predarea persoanei se examinează de Curtea de Apel Chișinău conform procedurii stabilite pentru extrădare, în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

(2) Persoana, subiect al cererii Curții Penale Internaționale, este predată către Curtea Penală Internațională dacă din cererea Curții și din documentele aferente rezultă că examinarea infracțiunii ține de competența Curții Penale Internaționale. Pot fi predați Curții Penale Internaționale inclusiv cetățeni ai Republicii Moldova.

(3) Transportul persoanei, subiect al cererii Curții Penale Internaționale, se efectuează conform regulilor de extrădare a persoanelor de pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 116⁷. Cererea Curții Penale Internaționale privind executarea pedepsei privative de libertate

(1) La recepționarea cererii Curții Penale Internaționale privind executarea pedepsei privative de libertate în Republica Moldova, Ministerul Justiției acționează în conformitate cu regulile cu privire la transferul persoanelor condamnate, în măsura în care aceasta nu contravine prevederilor prezentei legi, și informează Curtea Penală Internațională în baza încheierii definitive a instanței judecătorești naționale.

(2) Ministerul Justiției informează Curtea Penală Internațională cu privire la modul de executare a pedepsei privative de libertate.

(3) În cazul în care Curtea Penală Internațională hotărăște asupra reducerii termenului privării de libertate, prevederile alin. (1) se aplică corespunzător.

Articolul 116⁸. Executarea hotărârilor Curții Penale Internaționale

(1) Hotărârile Curții Penale Internaționale se execută în Republica Moldova fără recunoașterea de către instanța judecătorească națională.

(2) Republica Moldova asigură executarea pedepselor cu amendă pronunțate de Curtea Penală Internațională în cazul în care persoana condamnată, având reședința în străinătate, dispune de bunuri în Republica Moldova.”

Art. III. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA
a amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(nr.345 din 11.11.2021)
lectura II

	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități
	<p>Articolul I. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>		
	<p>Se completează cu articolul 549³ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 549³. Predarea persoanei către Curtea Penală Internațională</p> <p>(1) Cererile Curții Penale Internaționale privind predarea persoanei se examinează de Curtea de apel Chișinău potrivit procedurii stabilite pentru extrădare. Încheierea instanței de apel este executorie de la data pronunțării, însă poate fi contestată cu recurs în termen de 10 zile de la pronunțare.</p> <p>(2) Pot fi predați Curții Penale Internaționale inclusiv cetățenii Republicii Moldova, precum și persoanele cărora le-a fost acordat statut de refugiat sau drept de azil.</p> <p>(3) Persoana, subiect al cererii Curții Penale Internaționale, se predă către Curte dacă din cererea acesteia și documentele aferente rezultă că examinarea infracțiunii ține de competența Curții Penale Internaționale.</p> <p>(4) Transportarea persoanei, subiect al cererii Curții Penale Internaționale, se efectuează conform</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>La Art.I, pct.3 din proiect, care propune completarea Codului de procedură penală cu art.549³, în fraza a doua a alin.(1) este necesară indicarea instanței care va examina recursul, precum și procedura examinării acestuia, pentru a asigura nivelul de claritate al legii prevăzut de art.23 al Constituției Republicii Moldova.</p>	<p>La art. 549³ alin. (1), textul „însă poate fi contestată cu recurs în termen de 10 zile de la pronunțare.” se substituie cu textul „însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 10 zile, care se judecă conform prevederilor paragrafului 2 din titlul II capitolul IV secțiunea a 2-a din Partea Specială.”</p>

<p>regulilor de extrădare a persoanelor de pe teritoriul Republicii Moldova.”</p>	<p>Articolul II. – Legea 371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 14-17, art. 42), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>4. Se completează cu capitolul VI¹ cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Capitolul VI¹ COOPERAREA DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI CURTEA PENALĂ INTERNAȚIONALĂ</p> <p>Articolul 116⁵. Cheltuielile de executare a cererilor Curții Penale Internaționale</p> <p>(1) Curtea Penală Internațională suportă cheltuielile pentru:</p> <p>a) deplasarea și protecția martorilor și experților sau transferarea provizorie a deținuților, în temeiul art. 93 din Statutul Curții Penale Internaționale;</p> <p>b) traducere, interpretare și transcriere;</p> <p>c) deplasarea și șederea judecătorilor, procurorilor, grefei și personalului organelor Curții Penale Internaționale;</p> <p>d) efectuarea expertizelor ordonate de Curtea Penală Internațională;</p> <p>e) transportarea persoanelor predate Curții Penale Internaționale;</p> <p>f) orice cheltuieli necesare pentru executarea unei cereri, după consultarea Curții Penale Internaționale.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>La Art.II, pct.4 al proiectului, care propune completarea Legii nr.371/2006 cu art.116⁵, sugerăm la alin.(1) lit.f) utilizarea terminologiei indicate în art.100 alin.(1) lit.f) al Statutului CPI: „<i>toate cheltuielile extraordinare pe care le poate determina executarea unei cereri</i>” în loc de „<i>orice cheltuieli necesare pentru executarea unei cereri</i>”, în vederea excluderii interpretărilor diverse, conform regulii stabilite în art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Referitor la art.116⁸ alin.(2) reținem că, norma este una ambiguă și urmează a fi modificată. Sugerăm indicarea: amenzi la care aceasta se referă;</p>	<p>Se acceptă modificarea redacțională</p> <p>Cuvintele „poate asigura” se substituie cu cuvântul „asigură”. În partea ce ține de incizarea amenzi la care se referă prevederea, precizăm că amenzi impuse de Curtea Penală Internațională sunt reglementate în Capitolul VII din Statut.</p>

<p>recunoaștere în procedura instanței judecătorești naționale.</p> <p>(2) Republica Moldova poate asigura recuperarea amenzilor impuse de Curtea Penală Internațională, în cazul în care persoana condamnată, având reședința în străinătate, dispune de bunuri în Republica Moldova. ”.</p>	<p>excluderea verbului „poate” din alineatul dat, or art.109 al Statutului CPI nu indică un drept discreționar statului de a asigura executarea pedepsei cu amendă; precum și, indicarea expresă a metodelor prin care Republica Moldova va face să se execute pedepsele cu amendă și măsurile de confiscare ordonate de Curte în baza Capitolului VII al Statutului față de toate persoanele condamnate.</p>	<p>Transpunerea acestor prevederi în lege nu este oportună, or, Statutul are aplicabilitate directă în temeiul art. 8 din <i>Constituție</i>.</p> <p>Referitor la indicarea expresă a metodelor de executare, atragem atenția că, art. 109 alin. (1) din Statut, prevede următoarele:</p> <p>„<i>Statele părți fac să se execute pedepsele cu amendă și măsurile de confiscare ordonate de Curte în baza cap. VII, fără prejudicierea terților de buna-credință și conform procedurii prevăzute de legislația lor internă.</i>”</p> <p>Astfel, executarea pedepselor de amendă și confiscare se va realiza în conformitate cu prevederile execuțional-penale generale ale Republicii Moldova.</p>
	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Drept urmare a adoptării prezentului proiect va fi necesară modificarea prevederilor Codului de executare al Republicii Moldova în vederea indicării Hotărârii CPI în lista titlurilor executorii (art.11).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art. 11 din <i>Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004</i>, prevede documentele executorii cu caracter civil, care derivă din raporturile patrimoniale a creditorilor și debitorilor. Adițional, art. 11 este inclus în <i>Cartea Întîi a Codului de executare</i> – „<i>Executarea hotărârilor cu caracter civil</i>”. Precum și în contextul executării silite a obligațiilor patrimoniale.</p> <p>Hotărârile Curții Penale Internaționale au caracter penal și sunt executorii în temeiul Statutului CPI, precum și art. 116⁸ alin. (1) din proiect.</p> <p>Pedeapsa cu amendă aplicată de Curtea Penală Internațională are caracter penal, care se execută în conformitate cu normele execuțional-penale, după cum expus <i>supra</i>.</p>

Olesia STAMATE
Președintele Comisiei